

Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Woningbouwproject Parijsch te Culemborg

13 september 1996

803-26

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de Gemeenteraad van Culemborg
Postbus 136
4100 AC CULEMBORG

uw kenmerk
GM

uw brief
d.d. 21 juni 1996

ons kenmerk
U638-96/HI/nm/ab/803-
25

onderwerp
Advies voor richtlijnen Woningbouwpro-
ject Parijsch te Culemborg

doorkiesnr.
(030) 234 76 27

Utrecht,
13 september 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouwproject Parijsch te Culemborg. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ing. E.M. Mastenbroek
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouwproject Parijsch te Culemborg

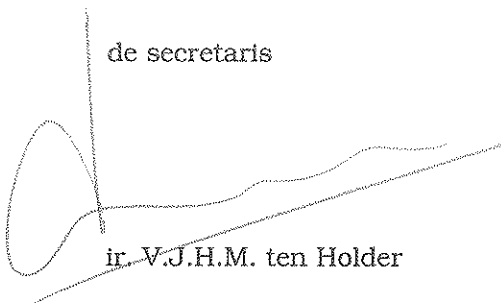
Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Woningbouwproject Parijsch te Culemborg

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
Woningbouwproject Parijsch te Culemborg.

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Culemborg door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

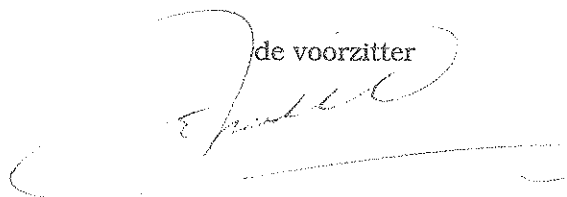
de werkgroep m.e.r. Woningbouwproject Parijsch te Culemborg

de secretaris

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

ing. E.M. Mastenbroek

Utrecht, 13 september 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel	4
2.3 Besluitvorming	5
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.1 Voorgenomen activiteit	6
3.2 Mitigerende maatregelen en compensatie	8
3.3 Alternatieven	8
3.3.1 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Bodem en water	10
4.3 Levensgemeenschappen, ecosystemen en ecologische relaties	11
4.4 Landschap en cultuurhistorie	11
4.5 Mobiliteitseffecten	11
4.6 Woon- en leefmilieu	11
4.7 Duurzaamheidsaspecten	11
5. Vergelijking van alternatieven	13
6. Leemten in kennis	13
7. Evaluatieprogramma	13
8. Vorm en presentatie	14
9. Samenvatting van het MER	14

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 juni 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 117, d.d. 21 juni 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De gemeente Culemborg heeft het voornemen om in het gebied ten westen van Culemborg op de locatie Parijsch 2000 woningen te ontwikkelen.

Naar de mening van de Commissie verdienen de volgende punten extra aandacht in het MER.

In de probleemstelling (hoofdstuk 2) dient een onderbouwing te worden gegeven om een woonwijk aan te leggen van 2000 woningen op de locatie Parijsch. Aan de orde dienen te komen de ontwikkeling (kwantitatief en kwalitatief) in de woningbehoefte op lange termijn, de benutting van binnenstedelijke locaties, en volkshuisvestingsaspecten.

Tevens dient ingegaan te worden op de inhoud van de reeds overeengekomen publiek/private samenwerkings-overeenkomst die is afgesloten en in hoeverre in deze overeenkomst afspraken zijn vastgelegd over milieu-aspecten.

Naast de reeds in de startnotitie vermelde varianten adviseert de Commissie aandacht te besteden aan varianten ten aanzien van ruimtegebruik, parkeernormen en bouwrijp maken.

Wanneer uit de analyse van de woningbehoefte op lange termijn blijkt dat niet volstaan kan worden met realisatie van de locatie Parijsch, adviseert de Commissie in hoofdstuk 4 naast de voorgenomen activiteit een tweede volwaardig alternatief uit te werken gebaseerd op de gemeentelijke beleidsvisie over de compacte stad. In dit alternatief vindt op grote schaal inbreiding plaats binnen de bestaande bebouwingscontour, wordt de efficiency van het ruimtegebruik verhoogd door hoge dichtheden, wordt de ontsluiting van de wijk primair gericht op de N320 en vindt concentratie van parkeren plaats gekoppeld aan een lage parkeernorm.

Bij de beschrijving van de milieu-effecten verdienen naar de mening van de Commissie de mobiliteitseffecten (met de daaraan gekoppelde hinderaspecten) en de landschappelijke effecten speciale aandacht.

1. INLEIDING

De gemeente Culemborg heeft het voornemen om in het gebied ten westen van Culemborg op de locatie Parijsch 2000 woningen te ontwikkelen.

Aangezien de beoogde locatie gelegen is in niet-verstedelijkt gebied is deze activiteit op grond van het Besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.), categorie 11, m.e.r.-plichtig. Het milieu-effectrapport (MER) zal de milieu-informatie leveren die noodzakelijk is voor de besluitvorming over de vaststelling van het bestemmingsplan Parijsch.

Als initiatiefnemer treedt op het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Culemborg. Bevoegd gezag is de Gemeenteraad Culemborg.

Per brief van 21 juni 1996^{1]} heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de te geven richtlijnen voor de inhoud van het MER. Met de openbare bekendmaking in de Staatscourant nr. 117, d.d. 21 juni 1996 is de m.e.r.-procedure van start gegaan^{2]}. De startnotitie heeft van 24 juni tot en met 22 juli ter inzage gelegen.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage^{3]}. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van dit advies is om de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen^{4]}.

-
- 1 Zie bijlage 1.
 - 2 Zie bijlage 2.
 - 3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.
 - 4 Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

2.3

Besluitvorming

Overheidsbesluiten, zoals vastgelegd in beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, die randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit moeten kort worden behandeld.

Naast besluiten van hogere overheden behoren daartoe de reeds door de gemeente Culemborg genomen besluiten of onderschreven beleidsstandpunten zoals de Structuurvisie van de gemeente, het Landschapsbeleidsplan en Natuurontwikkeling in de Culemborgse Uiterwaarden. Aangegeven dient te worden wat de status is van de verschillende plannen en welke invloed zij hebben op de in het MER te ontwikkelen alternatieven.

Het gemeentelijk milieu-beleid moet worden beschreven, voorzover dit relevantie heeft voor de uitwerking van Parijsch.

Daarnaast dienen de relevante beoordelingsscriteria, grens- en streefwaarden, die vanuit het provinciale en nationale milieubeleid aan dit project moeten worden gesteld, zo concreet mogelijk te worden aangegeven.

De besluiten waarvoor het MER is opgesteld en de overheidsinstantie die deze besluiten zal nemen moeten worden vermeld. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

Ingegaan kan worden op de wijze waarop toekomstige bewoners worden betrokken bij de planontwikkeling en in hoeverre er mogelijkheden zijn dat zij zelf de realisatie ter hand nemen.

Aangegeven dient te worden op welke wijze milieu-aspecten doorwerken in het contract met de projectontwikkelaar. Daarbij dient aandacht besteed te worden aan de mate van flexibiliteit in het plan om in te kunnen spelen op marktontwikkelingen en nieuwe milieu-inzichten.

- maatregelen ter beperking van de mobiliteit en bevordering van de verkeersveiligheid zoals 30 km-bepaling in de wijk en verkeersmaatregelen op de af- en aanvoerroutes naar de wijk⁷].

Bodem en water

- de wijze van bouwrijp maken; welke ontwerp-criteria worden gehanteerd; de interactie tussen bouwrijp maken en de waterhuishouding (ophoging versus peilverlaging, drainage); indicatie benodigde hoeveelheid en herkomst van de grond die gebruikt wordt voor bouwrijp maken;
- indicatie van plaatselijke mogelijkheden voor ontgravingen (grondbalans);
- beschrijving van het waterhuishoudingsstelsel, w.o. de relatie met aanliggende waterhuishoudkundige systemen (Lek, Goilberdingen, landelijk gebied). Hierbij gaat het om het oppervlaktewater en het grondwater ((grond)waterstanden, waterbeweging en -kwaliteit); het gebruik maken van aanwezige kwel⁸];
- inrichting, beheer en onderhoud van het oppervlaktewater- en rioleringsstelsel;
- het aandeel verhard oppervlak en het percentage verhard oppervlak dat op de riolering wordt aangesloten; de infiltratie van regenwater.

Ecologie en landschap

- de inrichting van de groenstructuur;
- de wijze van omgaan met bestaande cultuurhistorisch, geomorfologisch en ecologisch waardevolle elementen⁹].

Tijdperspectief

- de wijze waarop reeds bestaande functies (zoals verspreide woonbebouwing en agrarische activiteiten) tijdelijk of permanent worden ingepast of worden beëindigd;
- faseringsmogelijkheden; hoe gemakkelijk kunnen wijzigingen in uitgiftetempo, type en aantal woningen in het plan worden opgevangen?
- flexibiliteit, mogelijkheden om in te spelen op veranderingen op de lange termijn (telematica, individualisering, levensduur bestendige woningen).

Duurzaamheidsaspecten

Energie¹⁰]:

- omvang van de energievraag (normaal tot zuinig) en de daarbij behorende opties voor energievoorziening (restwarmte, zonne-energie, geothermische energie, gas/elektra/warmte) vanwege de volgende mogelijke invloed op de structuur en verkaveling van het plan;
- opties voor een eventuele toekomstige meer duurzame energievoorziening¹¹] en de benodigde ruimtereserveringen daarvoor.

7 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 2 en 4.

8 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

9 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

10 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 6.

11 De gekozen stedenbouwkundige structuur ligt er voor ten minste honderd jaar, terwijl een bepaalde wijze van energievoorziening een veel kortere levensduur heeft. Aanscherping van de eisen aan de energievoorziening kan in de toekomst worden verwacht. Hiervoor dient het plan de flexibiliteit/ruimte te bieden.

dichtheid die twee keer zo hoog is als in Gollberdingen (50 won. /ha)¹². In dit alternatief kan uitwerking gegeven worden aan het idee om de N320 als enige ontsluitingsweg te beschouwen en de rest van de stad in te richten met 30 kilometer-zones. Het parkeren vindt geconcentreerd plaats aan de randen van de woonbuurten en de parkeernorm is laag (1 auto/woning).

3.3.1 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief moet een reële keuzemogelijkheid bieden voor de besluitvorming en uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu waarbij maximale invulling wordt gegeven aan duurzaamheidsaspecten.

Aandachtspunten daarbij zijn naar de mening van de Commissie

- hoge bebouwingsdichtheid;
- dubbel grondgebruik en functiemenging in relatie tot zuinig ruimtegebruik;
- meer duurzaam watersysteem door het vasthouden van schoon water, het benutten van regenwater e.d.;
- voorzieningen ter beperking van het energieverbruik;
- duurzaam materiaalgebruik (binnenmilieu);
- beperken van de verharding;
- minimalisering automobilititeit;
- optimalisering fietsverbinding station/bedrijventerrein;
- maximale inpassing van openbaar vervoer;
- concentratie van parkeren en het hanteren van een lage parkeernorm.

12 Denk daarbij bijvoorbeeld aan compacte laagbouw zoals deze op de oostelijke Eilanden in Amsterdam wordt gerealiseerd.

4.3 Levensgemeenschappen, ecosystemen en ecologische relaties

Ingegaan moet worden op de landschapsecologische relaties binnen de locatie en met de omgeving (binnendijks en buitendijks), met specifieke aandacht voor de soorten die vallen onder de Natuurbeschermingswet.

Een beschrijving dient te worden gegeven van de aanwezigheid en veranderingen van de terrestrische en aquatische biotische waarden door de bestemmingsverandering of indirect als gevolg van een mogelijke verandering van de waterhuishouding, luchtverontreiniging en rustverstoring, ter plaatse zowel als in de omgeving¹³.

Positieve effecten voor de natuur moeten eveneens worden aangegeven.

4.4 Landschap en cultuurhistorie

De bestaande landschappelijke patronen en elementen in het gebied moeten worden beschreven.

Een beschrijving van de geschiedenis van het gebied op hoofdlijnen is mede nuttig als mogelijke basis voor een stedenbouwkundig ontwerp.

Ingegaan dient te worden op mogelijk aanwezige archeologische waarden.

Bij de autonome ontwikkeling dient rekening te worden gehouden met de verbetering van de Lekdijk dijkvak Beusichem-Culemborg.

Vervolgens kan worden aangeduid en beoordeeld welke visueel-ruimtelijke effecten het gebied op zijn omgeving zal hebben. Het verdient aanbeveling deze effecten niet alleen te beschrijven, maar vooral zo goed mogelijk te visualiseren.

4.5 Mobiliteitseffecten

Met behulp van een model dienen de effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven op de (toename van) (auto)mobiliteit en het gebruik van de meest relevante infrastructuur te worden berekend waarbij uit moet worden gegaan van de huidige en autonome ontwikkeling van de verkeersintensiteiten (aanleg nieuwe Lekbrug in de A2, randstadspoorplannen, verbreding knooppunt Everdingen-Deil).

De gehanteerde uitgangspunten bij de modelberekening en de bron van de verkeersprognoses dienen te worden vermeld.

13 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de financiële aspecten van de alternatieven worden betrokken om de realiteitswaarde van de alternatieven beter te kunnen beoordelen. Dit is in het kader van de milieu-effectrapportage echter niet verplicht.

6. LEEMTEN IN KENNIS

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd.

Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Het bevoegd gezag moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma op stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en om zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

Gloen

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Woningbouwproject Parijsch te Culemborg

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 juni 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Datum:	24 JUNI 1996
Nummer:	U1038-96
Bestanddeel:	P03-1. (IX)
Bevoegd gezag:	Sc/Pw/IBib

gemeente
Culemborg

Aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Uw kenmerk	: -	Behand.afd.	: Milieu
Uw brief van	: -	Bezoekadres	: Triosingel 34
Ons kenmerk	: GM	Doorkiesnr.	: 477814
		Datum	: 21 JUNI 1996

Onderwerp: Startnotitie milieu-effectrapportage.

Geachte Commissie,

Hierbij delen wij u mede dat, gelet op de Wet milieubeheer (Regeling inzake milieu-effectrapportage), in het kader van de realisatie van de woningbouwlocatie Parijsch te Culemborg een milieu-effectrapportage zal worden uitgevoerd.

Een startnotitie milieu-effectrapportage over het project is door het College van burgemeester en wethouders opgesteld.

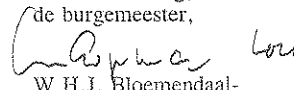
De bekendmaking van het voornemen zal een dezer dagen plaatsvinden in de Staatscourant, de regionale bladen Dagblad Rivierenland en De Gelderlander en in de Culemborgse Courant.

Wij zullen de startnotitie van 24 juni tot en met 22 juli voor een ieder terinzage leggen conform bijgaande bekendmaking.

Overeenkomstig het gestelde in artikel 7.14 eerste lid van de Wet milieubeheer, verzoecken wij u ons voor 26 augustus 1996 te adviseren over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Culemborg,
de secretaris,

W.J. Sanderse.

W.H.J. Bloemendaal-
Lindhout.

Bijlagen: - startnotitie;
- afschrift bekendmaking.

Correspondentieadres: Postbus 136 4 100 AC Culemborg Telefoon (0345) 47 77 00	Banken: B.N.G. 29.50.01.728 Postbank 644224 Postbank (i.t.v. legeskosten) Burgerzaken 941123	Telefax: (0345) 47 79 50 Bestuur Bestuursdienst Sektor Middelen Sektor Zorg	Telefax: (0345) 47 79 55 Afd. Burgerzaken Afd. Sociale Zaken	Telefax: (0345) 47 79 56 Sektor Ruimte
--	--	---	--	---

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 117 d.d. 21 juni 1996

Culemborg

Milieu-effectrapportage bestemmingsplan
Parijsch

Bekendmaking startnotitie

Initiatiefnemer en doel

De Gemeenteraad van Culemborg deelt mede dat Burgemeester en Wethouders van Culemborg voornemens zijn een bestemmingsplan op te stellen voor een woonwijk met 2100 woningen.

Bevoegd gezag en besluitvorming

Voor de hierboven genoemde activiteit dient de gemeenteraad van Culemborg een besluit te nemen ingevolge de Wet milieubeheer. Gelet op de Wet milieubeheer (Regeling inzake milieu-effectrapportage), dient ten behoeve van de besluitvorming over deze activiteit een milieu-effectrapportage te worden doorlopen.

Terinzagelegging startnotitie

Een startnotitie met informatie over het project ligt vanaf 24 juni tot en met 22 juli ter inzage, bij de Sector Ruimte (Triosingel 34) op werkdagen van 09.00-12.30 en bij de bibliotheek (Herenstraat 29) gedurende de openingstijden.

Inspraak en verdere procedure

Een ieder kan in bovengenoemde periode op deze startnotitie schriftelijk reageren. Mede op basis van de binnengekomen reacties zullen richtlijnen voor het te maken milieu-effectrapport worden opgesteld. In de richtlijnen zal worden aangegeven aan welke aspecten of onderwerpen in het bijzonder aandacht dient te worden besteed, hoe de beschrijving dient te worden gestructureerd en welke mate van detaillering nodig is. De richtlijnen zullen onder meer betrekking hebben op de te beschrijven alternatieven, op de beschrijving van de milieu-effecten en op de te hanteren methoden en technieken voor het voorspellen en beoordelen van effecten. Reacties dienen te worden gestuurd aan:

De Gemeenteraad van Culemborg

Postbus 136

4100 AC Culemborg

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de afdeling Milieu van de gemeente Culemborg, telefoon 0345-477814.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Burgemeester en wethouders van de gemeente Culemborg

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Culemborg

Besluit: Vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: C 11

Activiteit: De gemeente Culemborg heeft het voornemen om in het gebied ten westen van Culemborg op de locatie Parijsch 2000 woningen te ontwikkelen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 21 juni 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 13 september 1996

Bijzonderheden: In haar richtlijnenadvies vraagt de Commissie speciale aandacht voor de onderbouwing van de noodzaak voor aanleg van de woonwijk Parijsch. Wanneer uit de analyse van de woningbehoefte op lange termijn blijkt dat niet volstaan kan worden met realisatie van de woonwijk Parijsch adviseert de Commissie een alternatief dat gebaseerd is op de visie over de compacte stad.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.E.M. Lax

ir. A.J.G. van der Maarel

ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter)

ir. H.A.P. Zinger

Secretaris van de werkgroep: ir. V.J.H.M. ten Holder

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	960720	Vleermuiswerkgroep Nederland	Utrecht	960809
2.	960721	Bewoners van Prijsseweg 20, 22, 18, en 113	Culemborg	960809
3.	960719	Ministerie van LNV, directie Oost	Deventer	960809
4.	960719	Stichting Leefbaarheid Prijsseweg	Culemborg	960809
5.	960719	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	960809
6.	960806	Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Gelderland	Arnhem	960813